

Poročilo o izvajanju interdisciplinarnega doktorskega študijskega programa Statistika v študijskem letu 2014/2015

Uvod

Naj v uvodu čestitamo študentom interdisciplinarnega doktorskega študijskega programa Statistika, snovalcem bloga Udomačena statistika, za prejeto priznanja Statističnega društva Slovenije v letu 2015 za odličnost statističnega poročanja v medijih. Njihov cilj je poudariti pomen statistike kot znanosti in stroke ter širiti zavedanje o njeni moči in vplivu, s poudarkom na korektnih uporabah in interpretacijah rezultatov statističnih analiz. Avtorji prispevkov na blogu predstavljajo uporabo statistike in njenih metod na konkretnih primerih in raziskavah ter opozarjajo tudi na pomanjkljivosti pri uporabi statistike in pri navajanju podatkov v medijih.

V študijskem letu 2014/2015 je bila osrednja pozornost namenjena pripravi vloge za podaljšanje akreditacije doktorskega študijskega programa Statistika. Vloga je bila 27. 11. 2014 posredovana v obravnavo na Komisijo za doktorski študij Univerze v Ljubljani, Senat Univerze je vlogo obravnaval 27. 1. 2015, na NAKVIS je bila poslana 3. 2. 2015.

Evalvacijski obisk je bil 6. novembra 2015 na rektoratu UL. Na celodnevem obisku so se evalvatorji sestali z vodstvom univerze, izvajalci študijskega programa, nosilci obveznih predmetov, študenti, diplomanti, člani programskega sveta, delodajalci ter strokovnimi službami članic izvajalk in rektorata. Veseli nas, da je skupina evalvatorjev Nacionalne agencije RS za kakovost v visokem šolstvu prepoznala uspešnost in dobro organiziranost doktorskega programa, še posebej pa, da pri nobenem od področij presoje niso bile ugotovljene neskladnosti.

Vpis

V študijskem letu 2014/2015 se je v interdisciplinarni doktorski študijski program Statistika vpisala šesta generacija študentov. Skupaj je bilo v doktorski študijski program Statistika vpisanih 23 študentov, od tega 7 študentov v 1. letnik, 9 študentov v 2. letnik in 2 študentki v 3. letnik. Štiri študentke so se ponovno vpisale v 2. letnik oz. so imele podaljšan status zaradi materinstva. V dodatno leto je bilo vpisanih 5 študentov, ena študentka je imela podaljšan status zaradi materinstva.

Vpis po posameznih modulih je razviden iz spodnje preglednice.

Modul	Doktorski študij				Skupaj
	1. letnik	2. letnik	3. letnik	Dodatno leto	
Biostatistika	1	2	/	2	5
Družboslovna statistika	3	2	1	1	7
Ekonomska in poslovna statistika	3	2	1	/	6
Matematična statistika	/	1	/	1	2
Psihološka statistika	/	/	/	/	/
Tehniška statistika	/	2	/	1	3
Uradna statistika	/	/	/	/	/

Skupaj	7	9	2	5	23
---------------	----------	----------	----------	----------	-----------

Na modul psihološka statistika ni bil vpisan noben študent, najbolje pa sta bila v tem letu zastopana družboslovna statistika ter ekonomska in poslovna statistika.

Prehodnost

Od enajstih študentov, ki so se v 1. letnik vpisali v študijskem letu 2013/2014, so v 2. letnik napredovali le 4 študenti (40%). En študent prvega letnika generacije 2013/2014 se je med študijskim letom izpisal. Od petih študentov, ki so bili v študijskem letu 2013/2014 vpisani v 2. letnik, v 3. letnik ni napredoval nihče, saj so kar tri študentke imele v študijskem letu 2014/2015 podaljšan status zaradi materinstva, ena pa se je v drugi letnik ponovno vpisala. Ostali vpisani študenti v letu 2014/2015 so v višji letnik napredovali po prekinitvi.

V študijskem letu 2014/2015 je bilo v doktorski študijski program Statistika vpisanih pet tujih študentov (trije v 1. letnik, en v 2. in en v 3. letnik). Temu je bilo prilagojeno tudi izvajanje predavanj. Predmeti, ki so jih ti študenti opravljali, so bili izvedeni v angleškem jeziku.

Vpis študentov interdisciplinarnega doktorskega študijskega programa Statistika po posameznih študijskih letih:

	1. letnik	2. letnik	3. letnik	Dodatno leto	Skupaj
2009/2010	17				17
2010/2011	14 + 2 ponovni vpis	6**			20 + 2
2011/2012	13 + 1 mirovanje	12* + 2 ponovni vpis	3		28 + 3
2012/2013	8	11 + 1 ponovni vpis	5 + 1 mirovanje		24 + 2
2013/2014	9 + 2 ponovni vpis	4 + 1 mirovanje	9	6	28 + 3
2014/2015	7	5 + 4 mirovanje oz. ponovni vpis	2	4 + 1 mirovanje	18 + 5
2015/2016	13	6	6	1	26
Skupaj	81 + 5	44 + 8	25 + 1	11 + 1	161 + 15

** Dva študenta sta se v letu 2010/2011 vpisala neposredno v drugi letnik po merilih za prehode.

* Ena študentka se je v letu 2011/2012 v drugi letnik vpisala po merilih za prehode.

Izvajanje 1. letnika

V študijskem letu 2014/2015 se je izvajalo 14 predmetov, od tega dva v polnem obsegu, dva v polovičnem obsegu, ostali pa s konzultacijami.

Kot vsa leta doslej je prof. dr. Andrej Blejec v zimskem semestru izvedel dvanajsturni tečaj iz osnov statistike in programskega paketa R.

Tri izbirne predmete so v študijskem letu 2014/2015 opravljali tudi študenti z drugih študijskih programov. V študijskem letu 2014/2015 je predmete iz doktorskega programa Statistika

poslušalo in opravljalo izpit 5 študentov, vpisanih v druge študijske programe, ki se izvajajo na BF, EF, FE in FFA.

Predmeti, ki so se izvajali v polnem oz. polovičnem obsegu, so bili dobro obiskani. Dve predavanji pri izbirnem predmetu Multivariatna analiza je izvedel gostujoči profesor Bart Meuleman.

Obvezen predmet Sodobni statistični pristopi se je izvajal v letnem semestru. Sklop predavanj je izvedel gostujoči profesor Herwig Friedl.

Skupna predstavitev seminarских nalog je bila organizirana 16. septembra 2015 na Inštitutu za biostatistiko in medicinsko informatiko na Medicinski fakulteti v Ljubljani.

Izvajanje 2. letnika

V 2. letniku se je izvajalo 5 obveznih modulskih predmetov:

Izbrana poglavja iz biostatistike

Izbrana poglavja iz družboslovne statistike

Izbrana poglavja iz ekonomske in poslovne statistike

Izbrana poglavja iz matematične statistike

Izbrana poglavja iz tehniške statistike

Predmeta Izbrana poglavja iz psihološke statistike in Izbrana poglavja iz uradne statistike se nista izvajala, saj na ta dva modula v 2. letniku ni bil vpisan noben študent.

Srečanje študentov 2. letnika, njihovih mentorjev in nosilcev obveznih modulskih predmetov je bilo 1. decembra 2014 na IBMI na MF. Namenjeno je bilo predvsem pogovoru o temah doktorskih disertacij in načinu dela v okviru modulskih predmetov. Nekaj študentov drugega letnika je obveznosti pri modulskih predmetih opravilo že v prejšnjih študijskih letih.

Študenti so v okviru modulskih predmetov v dogovoru z nosilcem predmeta pripravili 20 minutno predavanje, ki so jih predstavili na skupnem srečanju 17. septembra 2015 na IBMI na MF. Predavanj, ki so namenjena tudi spoznavanju raziskovalnega dela drugih, so se poleg študentov udeležili tudi njihovi mentorji in izvajalci programa.

Izvajanje 3. letnika

Študenti 3. letnika so največ časa namenili delu na disertaciji ter pripravi in objavi znanstvenega članka v mednarodno priznanih revijah. Pred zagovorom doktorske disertacije mora doktorand predložiti dokazilo o objavljenem ali v objavo sprejetim najmanj enim znanstvenim člankom s prvim avtorstvom s področja doktorata v reviji, ki jo indeksira SCI ali SSCI.

V študijskem letu 2014/2015 so štirje študentje uspešno zagovarjali doktorsko disertacijo in pridobili znanstveni naslov doktor oz. doktorica znanosti.

Študentska anketa

Rezultati anket, ki so jih študenti izpolnjevali pred vpisom v drugi in tretji letnik, so bili spodbudni in pozitivni. Študenti 1. letnika so pohvalili izvajanje vseh treh obveznih predmetov Sodobni statistični pristopi, Metodologija statističnega raziskovanja in Matematična statistika. Pohvalili so tudi ponudbo izbirnih predmetov in sodelovanje z učitelji. Študenti so bili zadovoljni s pomočjo in odzivnostjo mentorjev ter študentskim referatom. Po mnenju študentov 2. letnika bi bilo potrebno dodatno leto študija, saj je triletni študij prekratek za

raziskovalno delo, objavo članka in izdelavo doktorske disertacije. Na splošno so s študijem zadovoljni in vsi, ki so odgovorili na vprašanje, bi se še enkrat vpisali na ta študij.

Programski svet

Programski svet se je sestel na petih rednih in dveh dopisnih sejah. Osrednja naloga programskega sveta je bila namenjena izvajanju študijskega programa in pripravi vloge za podaljšanje akreditacije. Pred tem, v študijskem letu 2013/2014, so Programski svet in članice izvajalke opravili evalvacijo programa in predlagali spremembe, ki so se nanašale na preimenovanje modulov *ekonomska in poslovna statistika* ter *uradna statistika* v modula *ekonomska in uradna statistika* in *poslovna statistika*, spremembe nosilcev in spremembe imen modulskih predmetov v *Izbrana poglavja iz ekonomske in uradne statistike* ter *Izbrana poglavja iz poslovne statistike*, posodobitev in uvedba devetih novih izbirnih predmetov, opustitev treh izbirnih predmetov ter spremembe nosilcev in izvajalcev nekaterih predmetov. Skladno s sprejetimi spremembami je bila pripravljena vloga za podaljšanje akreditacije interdisciplinarnega doktorskega študija Statistika, ki je bila na NAKVIS poslana februarja 2015. Pri pripravi prevoda vloge v angleški jezik je sodeloval prof. dr. Mihael Perman, predsednik programskega sveta pa je pripravil povzetek letnih poročil o izvajanju študija v angleškem jeziku.

Poleg tega je veliko časa namenil tudi obravnavi predlogov tem doktorskih disertacij, različnih prošnj študentov, analizi anket ter drugim pomembnim vprašanjem, povezanih z izvajanjem študijskega programa, od urnikov in tekočih sprememb programa do finančnih zadev. Kar precej časa pa je namenil pripravam na razpis za vpis in izvajanju študijskega programa v letu 2015/2016 ter tudi zaključevanju univerzitetnega podiplomskega študijskega programa Statistika.

Sofinanciranje

Tudi v študijskem letu 2014/2015 ni bilo objavljenega nobenega razpisa za sofinanciranje doktorskega študija, kar je zaskrbljujoče. Negotovost sofinanciranja je marsikaterega kandidata odvrnila od vpisa na študij, četudi je bil na študij sprejet. Poleg tega proračunski porabniki skladno s 185. členom ZUJF ne smejo sklepati pogodb o izobraževanju z zaposlenimi. Upamo, da bo država v kratkem našla ustrezno sistemsko rešitev za (so)financiranje doktorskega študija v prihodnje.

Promocija doktorskega študijskega programa

Skladno s sprejetimi spremembami programa je bil pripravljen dvojezičen predstavitveni zbornik interdisciplinarnega doktorskega študijskega programa Statistika v slovenskem in angleškem jeziku. Ob vpisu so ga prejeli vsi študenti. Na spletnih straneh je bil objavljen tudi v obliki e-knjige

(http://www.uni-lj.si/studij/studijski_programi/doktorski_programi_3%20stopnja/statistika/).

Predstavitev študijskega programa je bila v okviru informativnih dni organizirana na vseh članicah izvajalkah študija.

Posodobljen je bil tudi seznam potencialnih mentorjev, ki je objavljen na spletni strani študija http://www.uni-lj.si/studij/studijski_programi/doktorski_programi_3%20stopnja/statistika/.

Prav tako je Programski svet pripravil posodobljen predstavitveni letak študija, ki ga izvajalci programa kot promocijsko gradivo uporabljajo na različnih srečanjih, konferencah, informativnih dneh. Letak je bil poslan tudi potencialnim delodajalcem diplomantov programa.

Ob posodabljanju spletne strani Univerze v Ljubljani je bila pripravljena tudi samostojna spletna podstran programa Statistika v angleškem jeziku, dostopna na naslovu http://www.uni-lj.si/study/study_programmes/postgraduate_studies_3rd_cycle/statistics/.

Druge aktivnosti

1. Sodelovanje študentov na mednarodnih srečanjih in konferencah:

Mednarodna konferenca Applied Statistics 2015, ki jo je organiziralo Statistično društvo Slovenije od 20. do 23. 9. 2015 v Ribnem pri Bledu. Na konferenci so se s prispevki predstavili tudi študenti doktorskega študija Statistika in izvajalci programa. Več informacij: <http://conferences.nib.si/AS2015/>.

20. srečanje mladih statistikov Avstrije, Italije, Madžarske, Hrvaške in Slovenije (Young Statisticians Meeting (YSM)) je bilo od 16. do 18. 10. 2015 v Vorauu v Avstriji. Na srečanju so se z referati predstavili tudi trije študenti doktorskega študija Statistika. Več informacij: <http://www.stat.tugraz.at/ysm20/index.html>

Statistični dan 2015 sta Statistični urad RS in Statistično društvo Slovenije organizirala 10. novembra 2015 na Brdu pri Kranju. Osrednja tema so bili masivni podatki. Kot vsa leta doslej so se ga udeležili številni izvajalci in študenti programa Statistika.

2. V študijskem letu 2015/2016 je v interdisciplinarni doktorski študijski program Statistika vpisanih skupaj 26 študentov, od tega 13 v 1. letnik, 6 v 2. letnik, 6 v 3. letnik in 1 v dodatno leto.

Pregled podatkov o vpisu v študijskem letu 2015/2016:

Modul	Doktorski študij				Skupaj
	1. letnik	2. letnik	3. letnik	Dodatno leto	
Biostatistika	1	1	3		5
Družboslovna statistika	3	2	1		6
Ekonomska in uradna statistika (od št. I. 215/16) Ekonomska in poslovna statistika	7				12
		3	1	1	
Matematična statistika	2				2
Psihološka statistika					
Tehniška statistika			1		1
Poslovna statistika (od št. I. 15/16) Uradna statistika					
Skupaj	13	6	6	1	26

Za konec naj omenimo še:

- Prof. dr. Janez Stare je prejel Blejčevo priznanje Statističnega društva Slovenije za leto 2014 za vrhunske dosežke na področju statistike in za uspešen prenos znanstveno-raziskovalnih izsledkov v prakso, s katerimi je pomembno prispeval k razvoju statistike v slovenskem in mednarodnem prostoru.
- Prof. dr. Irena Ograjenšek je bila oktobra 2014 izvoljena za članico Sveta združenja Mednarodnega statističnega inštituta (International Statistical Institute - ISI) v mandatnem obdobju 2015-2019. Mednarodni statistični inštitut je najstarejše in najuglednejše mednarodno združenje statistikov in je posvetovalni organ Ekonomskega in socialnega sveta Organizacije združenih narodov (ECOSOC) in Organizacije združenih narodov za izobraževanje, znanost in kulturo (UNESCO).
- Prof. dr. Mihael Perman je bil za dveletni mandat imenovan za člana European Regional Committee of the Bernoulli Society. Več informacij <http://www.bernoulli-society.org/index.php/organization/erc/erc-about>.
- Rektor UL je ob Tednu univerze decembra 2015 prof. dr. Vladimirju Batagelju in prof. dr. Tomažu Slivniku podelil naziv zaslužni profesor Univerze v Ljubljani. Iskrene čestitke.
- 24. Statistični dan, ki je bil 22. oktobra 2014 v Kongresnem centru Brdo pri Kranju pod okriljem Statističnega urada RS, je bil v znamenju mladih. Dogodek z naslovom Mladi o statistiki – statistika o mladih je bil namenjen vsem, ki statistične podatke uporabljajo pri delu, študiju ali kako drugače. Dogodka, se je udeležilo veliko učiteljev in doktorandov doktorskega študija Statistika. Na okrogli mizi z naslovom Uradna statistika po meri mladih je aktivno sodelovala tudi študentka 2. letnika Marija Paladin, ena od avtoric bloga Udomačena statistika.
- Študentka doktorskega programa Statistika Ana Slavec, je gostovala v oddaji Številke na Valu 202, pogovor je tekel na temo anketnih vprašalnikov. Članek o tem in celoten pogovor sta dostopna na: <http://www.rtvsl.si/stevilke/ana-slavec-vprasanja-v-anketah-so-prevec-sugestivna/367712>.

In čisto na koncu: pri prvem pregledu poročila sem pozabil dodati zahvalo Sergeji Mitič in Ivani Babič. Preprosto zato, ker sem njune prizadevnosti, zanesljivosti, popolnosti pregleda, urejenosti in nezmotljivosti že tako navajen, da se vse skupaj zdi čisto vsakdanje. Pa ni, to večkrat vidim marsikje. Zato obema še enkrat velika hvala!

prof. dr. Janez Stare
predsednik PS Statistika